

Analyse: Placering af special- og modtagelsesklasser

23. april 2026
Side 1 af 20

1. Indledning	2
2. Baggrund	2
2.1 Special- og modtagelsesklasser samt PLUSklasser	3
2.2 Nuværende principper for indplacering og finansiering	4
3. Kortlægning og ledig kapacitet	5
4. Pædagogiske og faglige begrundelser for placering af special- og modtagelsesklasser	7
4.1 Opmærksomhedspunkter ved placering af specialklasser	7
4.2 Opmærksomhedspunkter ved placering af modtagelsesklasser	8
5. Friholdelse af udvalgte skoler	9
6. Behov for kapacitet ved friholdelse af skoler	11
6.1 Aktuelt behov ved effektiv lokaleudnyttelse (2025/26)	11
6.2 Behov på tiårssigt (2034/35)	11
6.2.1 Estimeret behov på tiårssigt ved effektiv lokaleudnyttelse	12
6.2.3 Estimeret behov på tiårssigt under hensyn til pædagogiske og faglige argumenter for indplacering	13
6.3 Opsummering på behov	13
7. Udløst økonomi og udbygningsmuligheder	14
8. Pulje og finansiering	18

**Børn og Unge
Teknik og Miljø
Borgmesterens Afdeling**

1. Indledning

23. april 2026
Side 2 af 20

Denne analyse afdækker mulighederne for en mere strategisk placering af special- og modtagelsesklasser på folkeskolerne i Aarhus Kommune med henblik på at understøtte en mere balanceret elevsammensætning og skabe mere bæredygtige skoler. Analysen er udarbejdet for at identificere de kapacitetsmæssige konsekvenser af at friholde udvalgte skoler med høj andel elever med dansk som andetsprog (DSA) og lav egenskoleandel fra fremtidige placeringer af special- og modtagelsesklasser.

I analysen ses der blandt andet på den nuværende placering af special- og modtagelsesklasser, skolernes ledige kapacitet, muligheder for samlokalisering samt de pædagogiske og faglige hensyn, der ligger til grund for placeringerne. Herudover belyses behovet for ekstra kapacitet og de økonomiske konsekvenser, såfremt en række skoler friholdes for special- og modtagelsesklasser i fremtiden, for at skabe mere robuste og bæredygtige skoler med balanceret elevsammensætning.

Kapacitetsbehovet, som følger af at friholde bestemte skoler fra special- og modtagelsesklasser, er vanskeligt at definere entydigt. Behovet afhænger blandt andet af den fremtidige udvikling i elevtal, organiseringen af special- og modtagelsesklassetilbud, implementeringen af PLUS samt de konkrete prioriteringer af skolernes anvendelse. Analysen peger derfor på, at der med fordel kan afsættes en pulje, som kan skabe større fleksibilitet i den fremadrettede planlægning og samtidig understøtte en mere balanceret elevsammensætning på skolerne. Der vil parallelt skulle afsættes en driftsreserve til udmøntning i forbindelse med at undervisningslokalerne udbygges.

Med afsæt i analysen ønskes der en politisk stillingtagen til:

- Hvorvidt udvalgte skoler skal friholdes for special- og modtagelsesklasser med henblik på at understøtte en mere balanceret elevsammensætning på skolerne
- Såfremt udvalgte skoler skal friholdes, skal der tages stilling til, hvorvidt der skal afsættes en pulje til at understøtte merbehovet for kapacitet på øvrige skoler.

2. Baggrund

Byrådet har besluttet følgende i forbindelse med vedtagelsen af Budget 2026:

Ledig kapacitet på skolerne er i dag det primære kriterium, når der skal placeres special- og modtagelsesklasser. De skoler, hvor der er ledig kapacitet, er imidlertid oftest skoler med lav egenskoleandel og høj andel elever med dansk som andetsprog.

23. april 2026
Side 3 af 20

For at kunne skubbe til udviklingen i retningen af, at Aarhus Kommune i højere grad får mere bæredygtige folkeskoler med en balanceret elevsammensætning, er forligspartierne bag anlægsaftale 2025 Et aktivt og grønt Aarhus for alle opmærksomme på, at der er brug for, at special- og modtagelsesklasser i fremtiden placeres mere strategisk med øje for en balanceret elevsammensætning. Forligspartierne er samtidig opmærksomme på, at dette hensyn vil kunne udløse et udbygningsbehov på flere skoler, der dermed vil skulle reduceres tilsvarende andetsteds.

Forligspartierne anmoder derfor Børn og Unge, Teknik og Miljø og Borgmesterens Afdeling om at lave en kortlægning af blandt andet nuværende placering af special- og modtagelsesklasser, ledig kapacitet på skolerne, muligheder for samlokalisering, samt pædagogiske og faglige begrundelser for placering af special- og modtagelsesklasser. Behovet for kapacitet ved friholdelse af skoler med høj andel elever med dansk som andetsprog (DSA) og lav egenskoleandel for både nuværende og nye special- og modtagelsesklasser, samt finansiering heraf ønskes også belyst. Analysen skal indgå i forhandlingerne om budget 2027.

2.1 Special- og modtagelsesklasser samt PLUSklasser

På folkeskolerne i Aarhus Kommune er der udover almenklasser også specialklasser, modtagelsesklasser, samt NEST- og PLUSklasser på nogle skoler. I det følgende gennemgås en kort beskrivelse af special-, modtagelses- og PLUSklasser. En beskrivelse af NEST-klasser udelades, da disse ikke berøres yderligere i nærværende analyse.

Specialklasser

Specialklasser er til børn og unge, som har behov for særlige rammer til at støtte deres læring, udvikling og trivsel. Børn i specialklasse går i skole på en folkeskole i en særlig klasse, hvilket giver mulighed for spejling i samspillet med skolens øvrige børn.

Der er færre børn i specialklasserne (op til 8-9 elever) end i almenklasserne, og specialklasserne sammensættes ud fra en helhedsvurdering af børnenes behov, kompetencer, køn, bopæl mv.

Byrådet har besluttet, at specialpædagogisk støtte og specialundervisning skal organiseres, så flere børn kan forblive i deres lokalmiljø. Dette er bl.a. et af hovedformålene med de skoleorienterede indsatser under 'Bredere Børnefællesskaber'.

Modtagelsesklasser

Nyankomne børn og unge under 18 år, som ikke har gennemgået grundskoleundervisning eller anden undervisning, der svarer til 10. klasse, har jf. folkeskoleloven krav på optagelse i folkeskolen. Der skal gives

basisundervisning i dansk til børn, hvis de ved optagelse i folkeskolen har ingen eller ganske få dansksproglige kompetence.

23. april 2026
Side 4 af 20

Elevtallet i modtagelsesklasserne må som udgangspunkt ikke overstige 12 elever. Byrådet har dog besluttet, at elevtallet kan øges til 15 elever, hvis det vurderes at være pædagogisk forsvarligt i forhold til undervisningens kvalitet.

Byrådet har besluttet, at basisundervisning i dansk som andetsprog foregår i modtagelsesklasser. Formålet med basisundervisningen i modtagelsesklasse er, at eleverne får basale dansksproglige forudsætninger til at kunne følge undervisningen i en almenklasse med tilstrækkeligt udbytte. Der går færre elever i en modtagelsesklasse end i en almenklasse.

PLUSklasser

Med byrådets beslutning om bredere børnefællesskaber skal alle skoler arbejde med specialpædagogiske principper i almenundervisningen. Det indebærer bl.a., at der i klyngerne¹ skal oprettes PLUSklasser, som arbejder med specialpædagogiske principper. Denne tilgang, samt den højere personalenormering i PLUSklasserne, skal muliggøre, at også børn, som henvises til et specialpædagogisk undervisningstilbud, kan lære og trives i PLUS-klasse-tilbuddet.

I PLUSklasserne kan der indskrives 17 almene børn sammen med to-seks visiterede elever (afhængigt af klassetrin), hvilket betyder, at der i en PLUS-klasse kan være 19-23 elever. Fra skoleåret 2026/27 vil 16 ud af de 18 klynger have opstartet en til tre PLUSklasser (0.-3. årgang). PLUSklasser er således fortsat under implementering.

2.2 Nuværende principper for indplacering og finansiering

Lokalekapaciteten på kommunens 45 folkeskoler opgøres årligt inden udarbejdelse af skoleprognosen. Skoleprognosen for almenklasserne, specialklasserne og modtagelsesklasserne indarbejdes i skoleudbygningsprogrammet, hvor antallet af klasser (lokalebehovet) på de enkelte skoler sammenholdes med kapaciteten på skolen (lokal kapaciteten).

Opgørelse af lokalebehovet ift. lokal kapaciteten bruges til at vurdere, hvor det aktuelt og fremtidigt er muligt at oprette/opretholde special-, modtagelses- og PLUSklasser.

Efter samlingen af Aarhus Ejendomme foregår indplaceringen af special-, modtagelses- og PLUSklasser i et samarbejde mellem Teknik og Miljø og

¹ Dagtilbud, skoler og UngiAarhus er organiseret i 18 klynger som dækker Børn og Unges 0-18 års område.

Børn og Unge jf. de gældende retningslinjer, som blev vedtaget i forbindelse med Bygningskapacitetsanalyse 2024.

23. april 2026
Side 5 af 20

Skoleudbygningsprogrammet udløser økonomi til finansiering af om- og udbygninger til SFO og undervisningskapacitet på skolerne, hvis der er et aktuelt og vedvarende behov.

3. Kortlægning og ledig kapacitet

I det følgende kortlægges den nuværende placering af special- og modtagelsesklasser, ligesom den ledige kapacitet på skolerne opgøres.

I skoleåret 2025/26² er der 1.249 almenklasser på tværs af de 45 folkeskoler, 177³ specialklasser fordelt på 27 værtsskoler og 55 modtagelsesklasser fordelt på 11 værtsskoler.

Værtsskolerne for special- eller modtagelsesklasser er oplistet i tabel 1.

Tabel 1: Værtsskoler for hhv. special- og modtagelsesklasser samt antal klasser i skoleåret 2025/26.

Specialklasser (antal klasser)		Modtagelsesklasser
Bakkegårds skolen (2)	Åby Skole (3)	Bakkegårds skolen (3)
Skæring Skole (9)	Næshøjskolen (2)	Lisbjergskolen (9)
Sølyst Skole (9)	Møllevangskolen (12)	Elsted Skole (3)
Lystrup Skole (10)	Læssøesgades Skole (8)	Ellevangskolen (3)
Skjoldhøjskolen (12)	Vestergårds skolen (8)	Strandskolen (4)
Tilst Skole (5)	Viby Skole (6)	Næshøjskolen (5)
Ellevangskolen (6)	Rosenvangskolen (4)	Sødal skolen (4)
Risskov Skole (6)	Holme Skole (10)	Samsøgades Skole (4)
Vorrevangskolen (16)	Rundhøjskolen (7)	Læssøesgades Skole (8)
Hasle Skole (2)	Kragelundskolen (2)	Rosenvangskolen (5)
Katrinebjergskolen (5)	Skåde Skole (2)	
Skovvangskolen (10)	Tranbjergskolen (5)	
Kløverskolen (4)	Mårslet Skole (4)	
	Beder Skole (8)	

Af figur 1 fremgår kapacitetsbalancen på skolernes undervisningslokaler i skoleåret 2025/26.

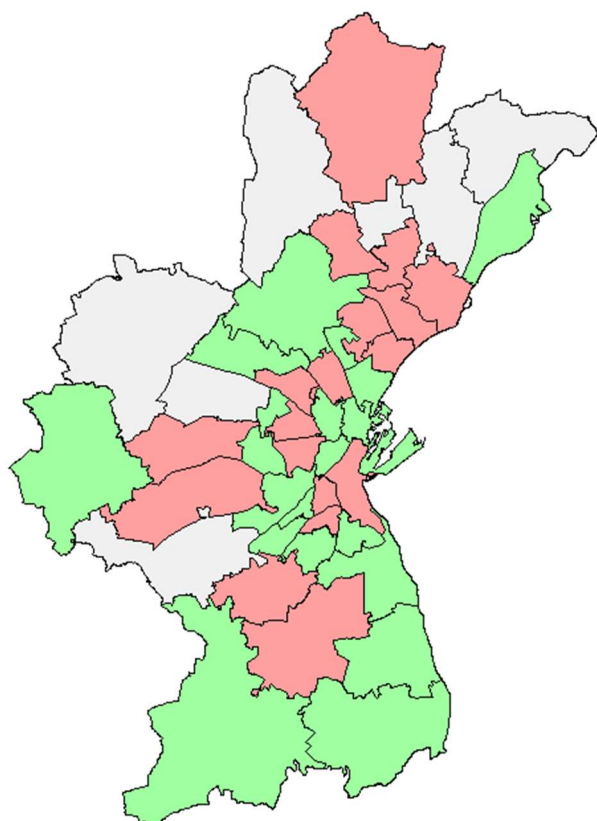
² Opgjort pr. 5. september 2025

³ Antallet af specialklasser er opgjort uden de 5 klasser på Kaløvigskolen

Figur 1: Oversigt over kapacitetsbalance på skolerne

23. april 2026
Side 6 af 20

Signaturforklaring: Grøn = overskud, rød = underskud, grå = balance.

På 18 af de 45 skoler er der kapacitetsunderskud (i alt 71 undervisningslokaler)⁴, mens der er overskudskapacitet på 20 skoler (i alt 104 undervisningslokaler). På de resterende 7 skoler er der kapacitetsbalance.

Nedenfor fremgår kapacitetsbalancen fordelt på, hvorvidt skolerne aktuelt er værtsskole for special- og/eller modtagelsesklasser.

Tabel 2: Kapacitetsbalance (antal undervisningslokaler) i skoleåret 2025/26 fordelt på værtsskoler og ikke-værtsskoler

	Kapacitetsunderskud	Kapacitetsoverskud
Værtsskole	-50 undervisningslokaler	+95 undervisningslokaler
Ikke værtsskole	-21 undervisningslokaler	+9 undervisningslokaler ⁵
Total	-71 undervisningslokaler⁶	+104 undervisningslokaler

⁴ På en række skoler er der udbygningsprojekter undervejs, hvilket vil øge kapaciteten på disse skoler.

⁵ De 9 lokaler er fordelt på 3 skoler (Søndervangskolen, Solbjergskolen, Malling Skole)

⁶ Der er igangværende projekter på skolerne, som samlet øger lokalekapaciteten med 53 lokaler inden for de kommende fem år.

23. april 2026
Side 7 af 20

Det bemærkes, at det lovgivningsmæssigt ikke er muligt at etablere klasser på en skole i et andet skoledistrikt, hvorfor ledig undervisningskapacitet på én skole ikke kan udnyttes til klasser fra en anden skole med kapacitetsunderskud. Det er dog muligt at tilrettelægge undervisning på andre lokaliteter/skoler – det sker f.eks. idrætsundervisning eller svømmeundervisning.

4. Pædagogiske og faglige begrundelser for placering af special- og modtagelsesklasser

I det følgende gennemgås de faglige og pædagogiske argumenter for placering af special- og modtagelsesklasser, herunder muligheden for at placere klasser på andre lokaliteter end på en folkeskole.

4.1 Opmærksomhedspunkter ved placering af specialklasser

Specialklasserne skal jf. gældende lovgivning placeres på en kommunal folkeskole, da specialklasseelever skal kunne spejle sig i et alment skolemiljø ift. at kunne udvikle sig og gradvist enten blive udsluset til mindre indgribende tilbud og/eller kunne indgå i mere almene læringskontekster i løbet af deres uddannelsesforløb.

Indplacering af specialklasser sker ud fra en samlet vurdering af bl.a. skolens faglige og pædagogiske kompetencer, egnede fysiske rammer, geografisk nærhed til elevernes bopæl mv. Det er desuden hensigtsmæssigt, at der er kapacitet til 6-12 specialklasser fordelt over forskellige årgange på en værtsskole af hensyn til at sikre et stærkt fagligt og specialpædagogisk miljø omkring klasserne og optimere ressourceforbruget. Ved opstart af en ny værtsskole, opstartes minimum to klasser samtidigt mhp. at specialafdelingen på skolen vokser over åre.

Det maksimale antal specialklasser på en værtsskole kan variere og vil typisk afhænge af størrelsen på almenområdet på skolen. Forholdet mellem almen- og specialklasser bør være balanceret, så der kan sikres udviklingsmuligheder i relation til almenområdet herunder hel eller delvis inklusion.

Ved oprettelse af nye klasser sigtes samtidig mod en bred geografisk fordeling i kommunen således, at specifikke og generelle specialklasser er tilgængelige i alle dele af kommunen. Herudover er der en opmærksomhed på, at værtsskoler i yderområder kan være vanskeligt tilgængeligt med offentlig transport, og egen transport kan være en logistisk udfordring ifm. familiens hverdag⁷.

⁷ Retten til kørsel er defineret af folkeskolelovens § 26 stk. 1 og stk. 2 og kriteriet for om der kan bevilges kørsel afhænger af afstanden mellem skoletilbuddet og hjemmet eller om barnet vurderes sygt eller invalid: [Bevilling af kørsel til skoleelever](#)

4.2 Opmærksomhedspunkter ved placering af modtagelsesklasser

23. april 2026

Side 8 af 20

Modtagelsesklasser skal – ligesom specialklasser – placeres på en kommunal folkeskole jf. gældende lovgivning. En modtagelsesklasseelev har i starten al eller hovedparten af sin undervisning i modtagelsesklassen, hvorefter eleven vil få en del af sin undervisning i en almenklasse. Det er derfor ikke muligt at lokalisere modtagelsesklasser andetsteds.

Basisundervisningen i en modtagelsesklasse ophører, når den enkelte elev vurderes at kunne deltage i almenundervisningen med supplerende undervisning i dansk som andetsprog eller senest efter to år⁸.

En modtagelsesklasse må højst spænde over tre klassetrin, og derudover anbefales det, at der oprettes særskilte klasser på børnehaveklassetrinnet. På den baggrund er modtagelsesklasserne inddelt på fem aldersintegrerede trin dækkende 0.-10. klasse:

- Trin 0: 0. klassetrin
- Trin A: 1.-3. klassetrin
- Trin B: 4.-6. klassetrin
- Trin C: 7.-9. klassetrin
- Trin C+: 8.-9. klassetrin⁹
- Trin D: 10. klassetrin

Undervisningen i en modtagelsesklasse er pr. definition midlertidig. For modtagelsesklasser på trin 0 til og med trin C tilstræbes der en tidlig tilknytning og en løbende udslusning til almenklasse, hvorfor modtagelsesklasserne på disse trin skal placeres på folkeskoler.

Placeringen af modtagelsesklasser tager udgangspunkt i faglige principper, der bl.a. omhandler faglig kapacitet, kontinuitet for elever og forældre samt elevsammensætning på skolen. I dag er ledig lokalekapacitet dog ofte et primært kriterium, når der tages stilling til placering af klasser.

Når der skal placeres modtagelsesklasser på en skole, vil det være hensigtsmæssigt, hvis der er kapacitet til fire klasser fordelt på forskellige trin. Det giver mulighed for, at elever undgår skoleskift i forbindelse med oprykning fra et trin til det næste og at søskende kan visiteres til samme skole. Flere klasser kan samtidig bidrage til, at der på skolen kan være et pædagogisk stærkt fagligt miljø og samarbejde med afsæt i de byrådsvedtagne grundprincipper for dansk som andetsprog.

⁸ Begrænsningen på to år gælder dog ikke for elever som ved ankomst er fyldt 14 år og som ikke forventes udsluset til almenklasse inden deres skoleforløb i folkeskolen er afsluttet.

⁹ udvidede modtagelsesklasse for elever som ved ankomst er over 14 år, og som ikke forventes udsluset til almenklasse inden deres skoleforløb i folkeskolen er afsluttet.

Antallet af modtagelsesklasser på en skole kan variere, men bør ses i sammenhæng med og afhænge af antal klasser på almenet på skolen. En elev vil efter udslusning fra modtagelsesklasse alene have tilegnet et tidligt dansk sprog, og vil derfor fortsat have et sprogstøttebehov. Forholdet mellem almen- og modtagelsesklasser bør have en balance, så skolens almen- og modtagelsesklasser kan integrere de udslusede elever i et læringsmiljø, der understøtter elevens videre sprogtilegnelse og harmonerer med skolehenvisningspolitikens beslutning om et læringsmiljø med max 20% elever med dansk som andetsprog med et sprogstøttebehov. En høj koncentration af modtagelsesklasser set i forhold til skolens almen- og modtagelsesklasser vil kunne udfordre læringsmiljøet og skolens elevsammensætning.

23. april 2026
Side 9 af 20

Der er skoler med en høj andel DSA-elever med sprogstøttebehov, som skal henvise børn til almenklasse på en anden skole end distriktskolen. Det er ikke hensigtsmæssigt, at disse skoler samtidigt skal udsluse elever fra egne modtagelsesklasser, da dette ikke harmonerer med beslutningen om læringsmiljøer med max 20% elever med sprogstøttebehov. Det er derfor vigtigt, at disse skoler, som allerede har en høj andel elever med dansk som andetsprog, friholdes for placering af modtagelsesklasser.

Der skal samtidig sigtes mod en bred geografisk placering for at imødekomme en form for nærhedsprincip, da modtagelsesklasseelever er bosat bredt i kommunen. Ved placering af klasser bør der også være en opmærksomhed på tilgængelighed med offentlig transport og de logistiske udfordringer, der kan være i skole-hjem-samarbejdet for nyankomne familier uden dansksproglige kompetencer.

En spredning af modtagelsesklasser til flere af byens skoler vil i et elev- og forældreperspektiv imødekomme en form for nærhedsprincip. En placering af modtagelsesklasser på flere skoler, og en friholdelse af konkrete skoler vil i et skole- og strukturelt perspektiv bidrage til en mere blandet og bæredygtig elevsammensætning på flere skoler. En spredning vil understøtte skolehenvisningspolitikens dobbelte formål, at alle børn skal indgå i et sprogligt stærkt læringsmiljø og at integration er et fælles og bydækkende anliggende.

5. Friholdelse af udvalgte skoler

Børn og Unge peger på, at de skoler, der som udgangspunkt skal friholdes fra at have special- og modtagelsesklasser, er skoler med en egenskolean- del under 40% og/eller en DSA-andel på over 45%.

Der kan dog være forhold som gør, at den enkelte skole kan fastholde et antal af special- eller modtagelsesklasse og stadig have en balanceret elevsammensætning eller skoler, hvor det vurderes at være hensigtsmæssigt at

fastholde et antal af special- eller modtagelsesklasser, for at sikre en bæredygtig daglig drift af skolen.

23. april 2026
Side 10 af 20

Egenskoleandelen¹⁰ på tværs af Aarhus Kommune er i skoleåret 2025/26 på 63,2%. Andelen af elever med dansk som andetsprog (DSA-andelen) er 17,7%¹¹.

For nuværende opfylder skolerne i tabel 3 kriterierne for, hvilke skoler der som udgangspunkt friholdes fra at have special- og modtagelsesklasser

Tabel 3: Skoler, der som udgangspunkt friholdes fra at have special- og modtagelsesklasser.

Skole	Antal special- og modtagelsesklasser	Egenskoleandel (<40%)	DSA-andel (>45%)
Kløverskolen	4	19,9%	91,0%
Læssøesgades Skole	16	31,4%	46,2%
Møllevangskolen	12	36,6%	43,3%
Skjoldhøjskolen	12	41,0%	46,2%
Søndervangskolen	0	33,4%	90,1%
Tilst Skole*	5	43,8%	44,8%
Sødalsskolen	4	16,9%	75,3%
Vestergårdsskolen	8	32,8%	44,7%
Total	61	-	-

*Tilst Skole er medtaget på listen, selvom den ikke for nuværende opfylder kriterierne. Når den alligevel er med, skyldes det, at den både har en høj DSA-andel og lav egenskoleandel. DSA-andelen var desuden året før på 46%. Der var ingen andre skoler herudover, som lå tæt på begge grænser de seneste år.

Det skal bemærkes, at listen er dynamisk, og at der fra skoleår til skoleår kan tilføjes nye skoler, eller skoler kan forsvinde fra listen – alt afhængigt af, hvorvidt de forsat opfylder kriterierne.

For hver enkelt skole kan der med fordel tages stilling til, om nogle af de eksisterende special- og modtagelsesklasserne kan fastholdes, og i givet fald hvor mange klasser det drejer sig om – uden det har en negativ betydning for elevsammensætningen på skolen. Der er endnu ikke taget stilling til, hvorvidt nogle af skolerne i tabel 2 skal undtages helt eller delvist fra friholdelsen.

I skoleåret 2025/26 er der på tværs af de oplistede otte skoler ovenfor i alt **68 ledige undervisningslokaler** ud af en samlet kapacitet på 259 undervisningslokaler. Hvis skolerne skal friholdes for de eksisterende 61 special- og modtagelsesklasser, vil det efterlade i alt **129 ledige lokaler**, som fremtidigt ikke kan ibrugtages til special- eller modtagelsesklasser.

¹⁰ Egenskoleandelen angiver andelen af børn i et skoledistrikt, som er indskrevet på distriktskolen.

¹¹ I almenklasserne (0.-9. klasse). Gennemsnittet er 19,8% når alle klasser inklusive modtagelses- og specialklasser medregnes.

6. Behov for kapacitet ved friholdelse af skoler

I dette afsnit gennemgås det forventede behov for kapacitet:

23. april 2026
Side 11 af 20

- I første afsnit (6.1) beskrives det aktuelle behov (2025/26), hvis de otte skoler friholdes for special- og modtagelsesklasser (jf. afsnit 5). Det beskriver således det forventede aktuelle minimumsbehov for ekstra kapacitet.
- I andet afsnit (6.2) beskrives behovet på tiårssigt (2034/35). Her er der regnet med en friholdelse af de otte skoler (jf. afsnit 5) og en fuld implementering af PLUSklasserne.

Såfremt nogle af de skoler, som lever op til kriterierne for friholdelse, kan undtages helt eller delvist herfra, vil det ændre på udbygningsbehovet – både det aktuelle og på tiårssigt. Dette skyldes, at det kan medføre øget kapacitet til rådighed og/eller genplacering af færre klasser.

6.1 Aktuelt behov ved effektiv lokaleudnyttelse (2025/26)

I det nuværende skoleår (2025/26) svarer den samlede kommunale overskudskapacitet til i alt 104 undervisningslokaler fordelt på 20 skoler. Med de skoler, som (jf. afsnit 5) friholdes, falder den samlede kommunale overskudskapacitet til 36 ledige undervisningslokaler fordelt på 13 skoler.

Dette er inden en eventuel genplacering af de 61 special- og modtagelsesklasser, som i dag ligger på skoler der (jf. afsnit 5) friholdes, og som evt. ville skulle udfases/flyttes. Hvis disse special- og modtagelsesklasser aktuelt kunne placeres effektivt på kommunens resterende skoler, uden hensyntagen til andet end ledige undervisningslokaler, vil der blive en underskudskapacitet (og dermed et udbygningsbehov) på minimum 25 undervisningslokaler.

6.2 Behov på tiårssigt (2034/35)

Når der kan indskrives børn, der er visiteret til et specialpædagogisk undervisningsforløb, i PLUSklasser, får det betydning for, hvor mange specialklassepladser der fremadrettet er brug for.

Klyngerne beslutter årligt hvilken skole, der skal have en ny 0. PLUSklasse. Da det er uvist, hvor klasserne placeres fremadrettet, kan det ikke lægges ind i prognoserne og dermed heller ikke skoleudbygningsprogrammet.

De sidste års erfaringer viser, at oprettelsen af PLUSklasser medfører, at der må oprettes ekstra almenklasser. Hvis tendensen forsætter, vil det på tiårssigt medføre behov for 35-40 ekstra almenklasser. Der er imidlertid kun afsat driftsmidler til 30 ekstra almenklasser som følge af implementeringen af PLUS.

23. april 2026
Side 12 af 20

På baggrund af ovenstående forhold er der risiko for, at prognoserne underestimerer udbygningsbehovet på skolerne.

Implementeringen af PLUSklasser forventes ikke at påvirke antallet af modtagelsesklasser. Det er ikke muligt at forudse antallet af nyankomne børn og unge – og dermed antallet af modtagelsesklasser. Antallet af modtagelsesklasser holdes efter sædvanlig praksis konstant i hele den tiårige prognoseperiode.

6.2.1 Estimeret behov på tiårssigt ved effektiv lokaleudnyttelse

Med en fuld implementering af PLUS vil der på tiårssigt (2034/35) være i alt ca. 731 visiterede elever fordelt i 180 PLUSklasser.

Det er forventningen, at PLUSklasserne får en positiv effekt på antallet af specialklasser, da nogle elever med behov for et specialpædagogisk undervisningstilbud kan visiteres til en PLUSklasse i stedet for en specialklasse. Med en fuld implementering vil der på tiårssigt blive behov for 90 færre specialklasser, når der sammenlignes med det forventede antal specialklasser på tiårssigt jf. gældende prognose¹². Antallet af modtagelsesklasser holdes som beskrevet konstant.

Tabellen nedenfor viser et estimat for antal klasser på tiårssigt og opsummerer det forventede udbygningsbehov.

Tabel 4: Samlet lokalebehov og udbygningsbehov i dag og på tiårssigte ved fuld implementeringen af PLUSklasserne.

Type af klasse	Tiårssigt
Almenklasser	1.310 klasser
<i>Heraf PLUSklasser</i>	<i>180 klasser</i>
Ekstra almenklasser*	35-40 klasser
Specialklasser	115 klasser
Modtagelsesklasser	51 klasser
Totalt lokalebehov	1.511-1.516 klasser
Minimumsudbygningsbehov med friholdelse	19-24 undervisningslokaler

* = Dækker over almenklasser, der oprettes som konsekvens af den lavere klassekvotient i PLUSklasserne

På tiårssigt (2034/35) vil der på tværs af de otte skoler, som friholdes fra special- og modtagelsesklasser (jf. afsnit 5) være i alt 112 ledige undervisningslokaler.

¹² jf. prognose 2025 forventes der 205 specialklasser i 2034/35, da prognosen ikke har medregnet en fuld implementering af PLUSklasser med de 10 PLUSklasser, som allerede er opstartet (0.-3. klassetrin).

På tværs af kommunens øvrige skoler vil der **blive et udbygningsbehov på 19-24 klasser ved fuld implementering af PLUS og friholdelse af skoler med lav egenskoleandel og høj DSA-andel.**

23. april 2026
Side 13 af 20

Ovenstående udbygningsbehov er udover de 37 undervisningslokaler, som prognose 2025 allerede forventer, og som der er anlægsmidler til i skoleudbygningsprogrammet.

Det bemærkes, at det estimerede behov er under antagelse af, at der kan ske en effektiv lokaleudnyttelse, hvor alle ledige undervisningslokaler på hver enkelt skole kan anvendes til special- eller modtagelsesklasser. Det er således uden hensyntagen til, at det er organisatorisk og pædagogisk nødvendigt at sikre et minimums- og maksimumsantal af hhv. special- eller modtagelsesklasser på de enkelte skoler (jf. afsnit 4.1 og 4.2). Der kan således ikke ske total effektiv lokaleudnyttelse i praksis, og derfor er de estimerede behov udtryk for et absolut minimumsbehov for ekstra kapacitet ved friholdelse af de otte skoler (jf. afsnit 5).

6.2.3 Estimeret behov på tiårssigt under hensyn til pædagogiske og faglige argumenter for indplacering

Ovenstående præsenterede minimumsbehovet. Såfremt der skal tages højde for faglige og pædagogiske argumenter i indplaceringen af special- og modtagelsesklasser (afsnit 4.1 og afsnit 4.2), samt at det ekstra almenklassetal forventeligt vil skulle fordeles ligeligt mellem de skoler, som får PLUS-klasser, vil behovet blive større. Beregninger viser, at behovet på tiårssigt vil stige til 37-42 undervisningslokaler.

Tabel 5: Samlet udbygningsbehov i dag og på tiårssigte ved hhv. 100% og 80% succesrate og under hensyntagen til pædagogiske og faglige argumenter

Type af klasse	Tiårssigt
Udbygningsbehov med friholdelse	19-24 undervisningslokaler
Udbygningsbehov med friholdelse og med faglige og pædagogiske hensyn	37-42 undervisningslokaler

Indplaceringen af special- og modtagelsesklasser ikke alene baseres på hensynet til effektiv lokaleudnyttelse, da det risikerer at tilsidesætte faglige og pædagogiske hensyn. På den baggrund arbejdes der i analysen videre med estimatet på 37-42 undervisningslokaler.

6.3 Opsummering på behov

Hvis skoler med høj DSA og/eller lav egenskoleandel som udgangspunkt friholdes for special- og modtagelsesklasser, vil det på både aktuelt (2025/26) og fremtidigt (2034/35) medføre et øget udbygningsbehov:

- Aktuelt (2025/26) vil det resultere i et øget udbygningsbehov på minimum 25 undervisningslokaler.
- På tiårssigt vil det som minimum resultere i et merbehov i udbygningsbehovet på 19-24 undervisningslokaler.
- Tages der hensyn til de beskrevne faglige og pædagogiske argumenter for indplacering af klasserne, vil udbygningsbehovet i stedet være 37-42 undervisningslokaler.
- Foruden undervisningslokaler bliver der behov for at udbygge skolerne med faglokaler, toiletter, pædagogiske arbejdspladser mv. som følge af det øgede elevtal på skolen.

23. april 2026
Side 14 af 20

Igen skal man være opmærksom på, at der er usikkerheder forbundet med beregningerne, da det som beskrevet ikke er muligt at regne på behovet for kapacitet til PLUSklasser på de enkelte skoler, behovet for ekstra almenklasser samt uvisheden om, hvornår Børn og Unge når fuld implementering af PLUSklasser.

7. Udløst økonomi og udbygningsmuligheder

De forrige afsnit har opsummeret behov for kapacitet, hvis en række skoler friholdes for special- og modtagelsesklasser. I dette afsnit sammenholdes behov med udløst anlægsøkonomi og udfordringerne herved, inden det beskrives, hvordan det øgede behov for undervisningslokaler kan kompliceres af udbygningsmuligheder på kommunens skoler.

7.1 Udløst anlægsøkonomi til undervisningslokaler jf. skoleudbygningsprogrammet

I nedenstående tabel sammenholdes aktuelt og fremtidigt behov for undervisningskapacitet med udløste standardpriser (jf. skoleudbygningsprogrammet). Beløbene er baseret på de nye enhedspriser, som endnu ikke er byrådsgodkendte.

Tabel 6: Estimerede behov og udløst økonomi jf. skoleudbygningsprogrammet

Behov	Behov for undervisningskapacitet	Udløste økonomi (jf. skoleudbygningsprogrammet – 1.000 kr.) **
Aktuelt (2025/26)	25 undervisningslokaler*	79.359 kr.
Tiårssigt (2034/35)	37-42 undervisningslokaler	117.451 kr. – 133.323 kr.

* = ved effektiv lokaleudnyttelse (beskrevet i afsnit 6)

** = ved en ligelig fordeling af ny- og ombyggede undervisningslokaler. Og baseret på de nye enhedspriser.

Ovenstående er baseret på en antagelse om, at udbygning vil skulle ske med en ligelig fordeling af nybyggede og ombyggede undervisningslokaler og iht. udløste standardpriser fra skoleudbygningsprogrammet (2026 inkl. de nye enhedspriser, som ikke er byrådsgodkendte endnu) samt at lokalerne

kan tilvejebringes på nuværende matrikler – et evt. grundkøb er altså ikke indeholdt. På denne baggrund svarer det til, at **der vil skulle afsættes mellem 117-133 mio. kr. til anlæg af 37-42 undervisningslokaler.**

23. april 2026
Side 15 af 20

Hertil kommer anlægsøkonomi til støttefunktioner herunder eventuelle faglokaler, toiletter, pædagogiske arbejdspladser samt parkeringsarealer og tilpasning af udearealer mv. som følge af det øgede elevtal på skolen.

Det vurderes ikke muligt at regne på hvad det konkret vil koste at etablere de nødvendige støttefunktioner på de skoler, som får ekstra special- eller modtagelsesklasser, da det vil kræve en konkret vurdering af de fysiske forhold på den enkelte skole. Det foreslås at beløbet opjusteres fra **117-133 mio. kr. til 170 mio. kr.**, for at kunne etablere støttefunktionerne i forbindelse med om- og udbygningsprojekterne. Når der lægges en tredjedel oven i beløbet, skyldes det kompleksiteten ved at skulle bygge – der vil sandsynligvis skulle bygges knaster til eksisterende bygninger, ske omrokeringer på skolerne, for at sikre den pædagogisk drift er sammenhængende mm.

Hvad det afsatte beløb reelt kan realisere, vil blive afklaret løbende i takt med at der udmøntes anlægsmidler til de konkrete projekter.

7.2 Driftsøkonomi

Foruden udgifter til anlæg vil udbygning af skolerne medføre øgede udgifter til bygningsdrift. Beløbet skal dække energi, rengøring, teknisk service, saltning og vedligehold mv. Øgede udgifter til driftsøkonomi vil afhænge af omfanget af ud- og ombygningens behovet.

Erfaringspriser fra Teknik og Miljø, Aarhus Ejendomme viser, at det koster ca. 43.000 kr. årligt at drifte ét undervisningslokale. **Det vil derfor være behov for at få tilført budget til bygningsdrift på mellem 1,6-1,8 mio. kr. årligt til drift af 37-42 nye undervisningslokaler.**

Hertil kommer bygningsdriftsøkonomi til eventuelle faglokaler, toiletter, pædagogiske arbejdspladser mv. som følge af det øgede elevtal på skolen. Hvis dette beløb, også fordobles, vil der årligt skulle **afsættes i alt omkring 3,3 mio. kr. til bygningsdrift.**

Ændringen af placeringen af special- og modtagelsesklasser kan forventes at medføre merudgifter til befordring af skoleelever, da det må forventes at de friholdte skoler har en højere andel af elever henvist til special- og modtagelsesklasser. Det må derfor forventes, at der vil være et antal specialklasseelever, som i dag ikke er berettiget til befordring, som i et scenarie hvor de udsatte skoler friholdes, vil blive berettiget til befordring fremover. Samtidig vil udgifterne til befordring af elever fra andre skoledistrikter på de pågældende skoler blive påvirket.

23. april 2026
Side 16 af 20

Placering af special- og modtagelsesklasserne på nogen skoler frem for andre har ikke betydning for Børn og Unges driftsudgifter til at drive klasser.

7.3 Udbygningsmuligheder

Dette afsnit opsummerer kort udbygningsmuligheder på kommunens skoler. Det er alene baseret på en indledende undersøgelse af den aktuelle bebyggelsesprocent i forhold til det maksimalt tilladte¹³, og siger således ikke noget om de faktiske, realiserbare udbygningsmuligheder. Disse forudsætter en nærmere, konkret vurdering hos Teknik og Miljø, Aarhus Ejendomme, Bygherre af de enkelte matrikler og skolernes fysiske og planmæssige forhold.

En række forhold kan i praksis begrænse eller forhindre udbygning, selv hvor bebyggelsesprocenten isoleret set tillader det. Der skal bl.a. tages hensyn til eksisterende sportsarealer, natur- og beskyttelseslinjer, arealer udlagt til rekreative formål eller med planmæssige bindinger i lokalplaner, hensyn til friarealer, lysforhold, udearealkrav, adgangsforhold, parkeringspladser, sikker skolevej, eksisterende bygningsstruktur- og placering, tekniske forhold såsom terræn og jordbundsforhold mv.

Det skal desuden understreges, at en eventuel udbygning ikke alene vedrører etablering af flere undervisningslokaler. En udvidelse vil også medføre behov for supplerende arealer til bl.a. gang- og opholdsarealer, toiletter, faglokaler, personalefaciliteter og øvrige støttefunktioner. Hvis klasserne samtidig ikke kan placeres optimalt ud fra klassetrin behov mm, kan dette kræve en større omrokering på skolen. Samlet set vil det kunne reducere det reelle udbygningspotentiale yderligere.

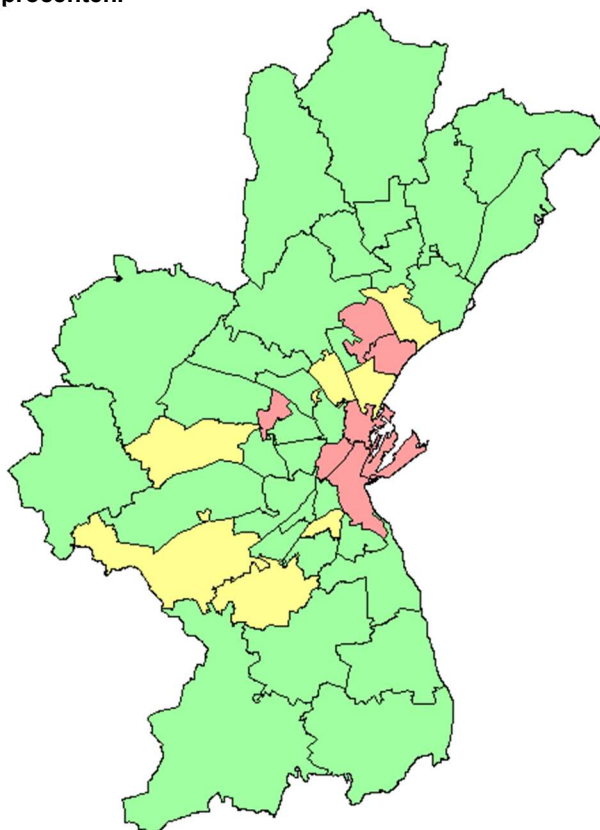
Nedenstående figur viser udbygningsmulighederne ift. tilladt bebyggelsesprocent for den enkelte skole (muligt, formentlig ikke muligt og ikke muligt).

¹³ Iht. gældende lokal- og kommuneplaner. Bebyggelsesprocenten beskriver, hvor stor en del af en grunds areal, der er bebygget.

Figur 2: Udbygningsmuligheder på skolerne pr. 2026 i henhold til bebyggelsesprocenten.

23. april 2026
Side 17 af 20

Signaturforklaring: Grøn = Kan muligvis udbygges, Gul = kan formodentligt ikke udbygges, Rød = Kan ikke udbygges (når kommende udbygninger er færdige).

Ovenstående viser, at der aktuelt er seks ud af kommunens 45 skoler, hvor den nuværende bebyggelse allerede svarer til eller overstiger den maksimalt tilladte bebyggelsesprocent for matriklen. Det betyder, at der som udgangspunkt ikke er udbygningsmulighed på disse skoler.

Det fremgår desuden, at der er syv ud af kommunens 45 skoler, hvor der formentlig ikke kan udbygges ift. bebyggelsesprocenten. Dette er skoler, som enten tilnærmelsesvis overstiger den maksimalt tilladte bebyggelsesprocent, eller hvor der er et igangværende eller planlægges et kommende udbygningsprojekt på skolen, som vil komme til at øge den nuværende bebyggelsesprocenten op til det tilladte.

Af disse skoler er det kun Læssøesgades Skole, der jf. afsnit 5 friholdes fra special- og modtagelsesklasser. Det betyder, at der vil være i alt 12 skoler, der vil skulle rumme special- og modtagelsesklasser, men som enten ikke kan eller formentlig ikke kan udbygges yderligere.

Endeligt ses det, at der på 32 ud af kommunens 45 skoler muligvis kan foretages en udbygning inden for den tilladte bebyggelsesprocent. Da der dog er

syv af disse skoler, som jf. afsnit 5 friholdes for special- og modtagelsesklasser, reducerer det antallet af skoler, som vil fremtidigt vil kunne udbygges til at rumme disse klasser.

23. april 2026
Side 18 af 20

Som beskrevet kræver de faktiske muligheder nærmere undersøgelser, og for en række af skolerne viser tidligere vurderinger hos Teknik og Miljø, Aarhus Ejendomme, Bygherre, at det kan være svært at realisere en udbygning.

7.4 Opmærksomhedspunkter vedr. udløst økonomi og udbygning

Teknik og Miljø påpeger, at friholdelse af en række skoler fra special- og modtagelsesklasser vil efterlade en del ledig kapacitet på de friholdte skoler. Denne ledige kapacitet må ud fra Teknik og Miljø's perspektiv kunne udnyttes til andet kommunalt formål – som ikke nødvendigvis er kommunale tilbud under Børn og Unge. Det fremhæves, at den ledige kapacitet på skolerne ikke vil kunne frasælges. Teknik og Miljø vil med de øvrige magistratsafdelinger arbejde på at udnytte de ledige arealer på skolerne, med henblik på en samlet arealreduktion som indgår i effektiviseringerne på ejendomsområdet.

Desuden vil det øgede udbygningsbehov medføre flere anlægsprojekter/ombygningsprojekter i Aarhus Ejendomme, Teknik og Miljø. Sådanne projekter skal have en vis volumen, før de kan hænge sammen, og bør derfor tænkes sammen med andre udbygningsbehov på de enkelte skoler.

8. Pulje og finansiering

Der vurderes at være betydelige strukturelle og kapacitetsmæssige ubekendte faktorer forbundet med friholdelse af specifikke skoler. Sammenholdt med den gradvise implementering af PLUSklasser, betyder det, at der ikke kan laves præcise beregninger af kapacitetsbehovet.

Der er samtidig en risiko for, at der – særligt på skoler med begrænset overskudskapacitet – opstår et akut behov for enten midlertidige eller permanente kapacitetsudvidelser.

Det foreslås derfor, at der afsættes en **særskilt pulje til udbygning og kapacitetsjusteringer**, som kan disponeres fleksibelt i takt med, at behovene opstår som konsekvens af friholdelsen. Puljen skal understøtte:

- planlagt udfasning af special- og modtagelsesklasser fra specifikke skoler med henblik på en mere balanceret sammensætning af klasser på skolerne.
- en bæredygtig implementering af PLUSklasser i alle klynger samt håndtering af afledte kapacitetsbehov i almenområdet

Det er svært at fastsætte en størrelse på puljen på nuværende tidspunkt. Med afsæt i de faglige og pædagogiske hensyn for indplacering af special-

og modtagelsesklasser vil der med fuld implementering af PLUS forventeligt være et udbygningsbehov på **37-42 undervisningslokaler svarende til 117-133 mio. kr.** Ovenstående er baseret på en antagelse om, at udbygning vil skulle ske med en ligelig fordeling af nybyggede og ombyggede undervisningslokaler og iht. udløste standardpriser fra skoleudbygningsprogrammet (2026 inkl. de nye enhedspriser, som endnu ikke er byrådsgodkendte) samt at lokalerne kan tilvejebringes på nuværende matrikler – et evt. grundkøb er altså ikke indeholdt. Hertil kommer anlægsøkonomi støttefunktioner til eventuelle faglokaler, toiletter, pædagogiske arbejdspladser samt parkeringsarealer og tilpasning af udearealer mv. som følge af det øgede elevtal på skolen.

23. april 2026
Side 19 af 20

Som beskrevet i afsnit 7.1 vurderes det at beløbet i puljen skal opjusteres, for også at kunne etablere støttefunktioner i forbindelse med de mange nye undervisningslokaler på skolerne. På denne baggrund svarer det til, at **der vil skulle afsættes 170 mio. kr. til anlæg af 37-42 undervisningslokaler samt de dertilhørende støttefunktioner.**

Såfremt der ikke sker en fuld implementering af PLUSklasser vil det øge udbygningsbehovet, da der bliver behov for at fastholde flere specialklasser. Dette vil øge behovet for midler der skal afsættes til formålet.

Foruden udgifter til anlæg vil udbygning af skolerne medføre øgede udgifter til bygningsdrift.

Erfaringspriser fra Teknik og Miljø, Aarhus Ejendomme viser, at der vil være behov for at få **tilført budget til bygningsdrift på 3,3 mio. kr. årligt til drift at 37-42 undervisningslokaler og de dertilhørende støttefunktioner.**

Når der skal udmøntes midler fra puljen, skal en række forudsætninger være opfyldt. Disse forudsætninger udformes på baggrund af en eventuel beslutning.

8.1 Skaleringsmulighed

En fuld udfasning af special- og modtagelsesklasser fra udvalgte skoler vil udløse et udbygningsbehov på 37-42 undervisningslokaler samt tilhørende støttefunktioner.

Alternativt kan der ske en skalering, hvorved der kan ske en delvis udfasning af klasser fra skolerne med lav egenskoleandel og høj DSA-andel eller en fuld udfasning fra enkelte af de otte skoler, som opfylder kriterierne for friholdelse.

En skaleret model giver dermed mulighed for at igangsætte arbejdet med at bygge ud på de skoler, som får special- og modtagelsesklasser som følge af at nogle skoler friholdes. Efterfølgende kan det vurderes, om der skal afsættes yderligere anlægs- og driftsmidler til at sikre en fuld udfasning af special- og modtagelsesklasser fra skoler med lav egenskoleandel og høj DSA-andel.

23. april 2026
Side 20 af 20